

Posudek rigorózní práce

Název rigorózní práce:

Eutanázie, asistovaná sebevražda a související trestné činy proti životu

Autorka práce:

Mgr. Johana Sofia Elashg

Oponent práce:

Doc. JUDr. Mgr. František Vavera, Ph.D., LL.M.
katedra trestního práva, Fakulty právnické ZČÚ v Plzni

Průběh rigorózního řízení:

Studentka si vybrala jako téma silně specifické a ojedinělé téma, zabývající se problematikou sebevraždy a eutanázie. Byl jí přidělen konzultant v rámci celoživotního vzdělávání, doc. JUDr. Jan Kocina, Ph.D., který jí vedl v rámci přípravného kurzu. Studentka na FPR ZČÚ v Plzni, katedře trestního práva zpracovala i diplomovou práci v roce 2020, na téma „Násilná trestná činnost“ (pod vedením doc. JUDr. Jana Chmelíka, Ph.D.), kterou řádně obhájila. Některé poznatky z diplomové práce, z pohledu násilné trestné činnosti využila v rámci své rigorózní práce.

Obsah práce:

Práce je v rozsahu 97 stran (práce neobsahuje přílohy). Práce je rozdělena do 11 větších (věcných) kapitol (mimo úvod a závěr), a to následovně:

1. Eutanázie a asistovaná sebevražda.
2. Právní úprava eutanázie a asistované sebevraždy ve vybraných státech světa.
3. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva týkající se eutanázie a asistované sebevraždy.
4. Eutanázie a asistovaná sebevražda v České republice.
5. Návrhy zákonů o důstojné smrti v České republice.
6. Eutanázie a asistovaná sebevražda na Slovensku.
7. Autorčin návrh.
8. Obecná charakteristika trestných činů proti životu
9. Rozbor jednotlivých trestných činů proti životu.
10. Přitěžující a polehčující okolnosti u jednotlivých forem usmrcení.
11. Komparace vybraných trestných činů proti životu v české a slovenské právní úpravě.

Základním cílem podle autorky „je poukázat na potřebu legislativních změn týkajících se problematiku eutanázie a asistované sebevraždy, jež je v ČR stále kvalifikována jako trestný čin a zdůraznit, že jednání osoby směřující k ukončení utrpení druhé osoby na její vlastní žádost nelze kvalifikovat stejným způsobem, jako trestné činy spáchané násilně a na osobách, které o ukončení svého života nijak neprojeví zájem.“. Jedná se o hodně obecný a nekonkrétní cíl, autorka ani nevedla subcíle práce.

V práci nejsou absentovány ani formální kapitoly (úvod, závěr aj.), a práce je členěna do podkapitol. Autorka se vhodně zabývá jednotlivými trestnými činy dané oblasti a zjevně optimálně popisuje strukturovanou materii práce.

Autorka jednou větou „odbyla“ popis použitých metod práce.

Z daného pohledu je zjevné, že autorka převážnou část práce popisuje teoretické, ale i praktické zkušenosti v rámci daného tématu, v rámci trestního práva hmotného, ale i trestního řízení a kriminalistiky.

Náročnost zadání, naplnění cílů práce:

Zadání práce si autorka vybrala sama. Měla odborné vedení, kdy bohužel dostatečně nedodržela formální části, přesný cíl práce, metody práce, konkrétní věci oblasti dané materie. Např. kapitola „autorčin návrh“ je dosti obecný a neobsahuje konkrétní text (návrh). Samotné zadání práce, tedy rozsah práce a cíle práce jsou dosti široké a obsáhlé. Z pohledu samotné práce by bylo vhodné se zaměřit na dosud nediskutované věci (např. možnosti změny dané právní úpravy, ale nejen z hlediska trestního práva, ale i dalších odvětví práva).

Autorka práce si stanovila dosti obecný cíl, tedy spíše popisný cíl, kdy výsledky v rámci rigorózní práce by měly být konkrétní a specifické (i když např. konsekvence historické, přesný popis dosavadních návrhů). Načež v samotné práci se autorka mohla více zaměřit na praktické příklady (např. konkrétní příklady z praxe). Na druhou stranu práce je konsolidovaná a z plně optimální a vhodně popsaná v některých ohledech.

Je patrné, že autorka práce se obecně v tématu práce orientuje a je schopna popisovat danou oblast.

Věcná stránka práce:

Samotná práce nevykazuje zásadní věcné chyby.

Jedná se spíše o opisnou práci (vhodnou např. jako učebnice, kde shrnuje širší oblast, ne plně konkrétně).

Jako pozitivum lze uvést specifičnost tématu, ovšem pojato spíše obecně. Autorka mohla více se zaměřit na příslušnou právní úpravu, zaměřit se na dosavadní návrhy, popsat možná řešení (podrobněji) a zaměřit se na trestněprávní oblast se zaměřením na další odvětví práva.

Formální úroveň práce:

Práce naplňuje z části formální úroveň (jako silné negativum spatřuji v nedostatečné specifikaci cíle práce a jeho obsažení v celé práci). Dále citace použité literatury a zejména citace právních předpisů jsou přesné (např. mohl více řešit formální úroveň, např. číslování pramenů).

Hodnocení práce:

Samotná práce je z části sourodá, je systémově rozčleněna (v rámci svého rozsahu), ovšem mohla být více konkrétní. Spíše je sice obecného charakteru, kdy by mohla autorka více se zaměřit na konkrétní (individuálnost), ale na druhou stranu obsahuje řadu oblastí, které jsou velmi precizněji popsány.

Práce je v tomto ohledu strukturovaná, z hlediska věcné materie je dostatečná. Argumentačně je na výši a zřejmě naplňuje požadavky na rigorózní práci. Doporučuji práci k obhajobě, za předpokladu doplnění u obhajoby. Studentka musí přednést základní formální a vědecké části práce, což bude v souladu s požadavky na obhájení samotné práce. Práce by si zasloužila dopracování a dodělání, ale za předpokladu excelentního přednesu a efektivní a přesné obhajoby studentky, lze souhlasit s vykonáním obhajoby.

V Praze dne 31. 7. 2022

František Vavera